II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2021/1828

z dne 7. oktobra 2021

o zahtevku za prijavo evropske državljanske pobude z naslovom „Stop (((5G))) - Stay Connected but Protected“ („Stop (((5G))) omrežju – ostanimo povezani, ampak varni“) v skladu z Uredbo (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta

(notificirano pod dokumentarno številko C(2021) 7293)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi ([1]) in zlasti člena 6(2) in (3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Zahtevek za prijavo evropske državljanske pobude z naslovom „Stop (((5G))) omrežju – ostanimo povezani, ampak varni“ je bil Komisiji predložen 12. avgusta 2021.

(2) Cilji pobude, ki so jih izrazili organizatorji, so: „Uvedba 5G ogroža naše pravice do zdravega okolja, svobode in zasebnosti. Komisijo pozivamo, naj predlaga zakonodajo za zaščito državljanov in okolja pred temi grožnjami:

(a) sprejetje predpisov za zaščito vseh življenjskih vrst pred radijskimi frekvencami in mikrovalovnim sevanjem: sevanje škoduje ljudem, živalskim in rastlinskim vrstam. Sedanje mejne vrednosti izpostavljenosti ne zagotavljajo zadostne zaščite, zlasti za ranljive osebe (kot so otroci, nosečnice, bolniki, starejši), živali, žuželke opraševalke in rastline;

(b) sprejetje strožjih predpisov za zaščito okolja pred vsemi vplivi omrežja 5G in digitalizacije: z omrežjem 5G bo količina priključenih elektronskih naprav, anten in satelitov skokovito narasla. Sledili bodo netrajnostna poraba energije, emisije sevanja, škodljivo rudarjenje in onesnaževanje, kar bo ogrozilo biotsko raznovrstnost in naravne habitate;

(c) zagotovitev učinkovitega varstva podatkov za zaščito naše zasebnosti, varnosti in svobode: omrežje 5G omogoča množično zbiranje podatkov in nadzor s povezanimi predmeti. To bo povečalo tveganje kibernetske kriminalitete, uhajanja podatkov, kraje, ponovne prodaje in zlorabe umetne inteligence.“

(3) V prilogi so dodatne podrobnosti o vsebini in ciljih pobude, v kateri je navedenih 23 pozivov k ukrepanju, imenovanih „predlogi, ki jih je treba prenesti v pravo Unije“. Dodatne informacije o 23 pozivih k ukrepanju so navedene v dokumentu, predloženem kot „osnutek pravnega akta“. Skupina organizatorjev je kot „dodatno informacijo“ zagotovila tudi prevode ciljev v več jezikih Unije.

([1]) UL L 130, 17.5.2019, str. 55.

(4) V zvezi s prvim ciljem pobuda navaja naslednjih deset pozivov k ukrepanju:

„1. uvesti mejne vrednosti izpostavljenosti radiofrekvenčnim elektromagnetnim poljem na podlagi vseh zdravstvenih in bioloških učinkov, ne le tistih, ki so povezani s temperaturo, da se zaščitijo ljudje in uporabi previdnostno načelo;

2. posodobiti Priporočilo 1999/519/ES in Direktivo 2013/35/EU, ki bi ju bilo treba redno pregledovati in ocenjevati;

3. Priporočilo 1999/519/ES in direktiva o delovnem mestu (Direktiva 2013/35/EU) morata temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkih, pri čemer se na podlagi vseh razpoložljivih znanstvenih in empiričnih smernic določijo mejne vrednosti, ki zagotavljajo najvišjo raven zaščite;

4. zagotoviti, da znanstveniki, ki imajo strokovno znanje na področju biomedicine in pri katerih ni nasprotja interesov, pripravijo dodatne smernice o izpostavljenosti ter da se imenuje nov odbor ali razširijo dejavnosti Znanstvenega odbora za zdravstvena, okoljska in nastajajoča tveganja (SCHEER) za oceno bioaktivnih parametrov radiofrekvenčnih elektromagnetnih polj;

5. zagotoviti, da se pri preskušanju brezžičnih naprav, anten in njihovem obratovanju ocenijo vsi biološko aktivni parametri radiofrekvenčnih elektromagnetnih polj;

6. brezžične povezave nadomestiti s kabli in to nemudoma storiti v prostorih, kot so bolnišnice, vrtci, šole, domovi za ostarele in vse javne zgradbe;

7. izobraževati javnost o nevarnostih, povezanih z brezžičnimi povezavami, in kako čim bolj zmanjšati izpostavljenost (npr. z uporabo kablov);

8. državam članicam svetovati, naj v občinah zagotovijo območja z nizkim sevanjem ali območja brez sevanja. Vse naravne rezervate in parke razglasiti za območja z nizkim sevanjem ali območja brez sevanja;

9. da bi zaščitili zdravje ljudi in biološko celovitost, od državljanov EU zahtevati informirano privolitev, preden se jih izpostavi radiofrekvenčnim elektromagnetnim poljem;

10. na podlagi previdnostnega načela sprejeti direktivo o mejnih vrednostih izpostavljenosti radiofrekvenčnim magnetnim poljem za zaščito živalskih in rastlinskih vrst.“

(5) V zvezi z drugim ciljem pobuda navaja naslednjih osem pozivov k ukrepanju:

„11. posodobiti Direktivo 2011/92/EU, da se uvedba omrežja 5G in vse telekomunikacije vključijo kot projekti v Prilogo 1 [navedene direktive], za zagotovitev, da se za take projekte izvede okoljska presoja ali se izvede pregled, kot je določeno v Direktivi;

12. zmanjšati ogromno porabo električne energije, ki jo povzroča digitalna komunikacijska tehnologija, z dajanjem prednosti žičnim in nizkoenergijskim rešitvam v akcijskem načrtu za evropski zeleni dogovor;

13. v „akcijski načrt za ničelno onesnaževanje“ vključiti „odpadke iz električne in elektronske opreme“ (WEEE), druge odpadke ter vplive, ki jih ima na okolje rudarjenje redkih zemeljskih mineralov in kovin, ki se uporabljajo v elektronski opremi;

14. posodobiti Direktivo 2009/125/ES o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (direktiva o okoljsko primerni zasnovi), in sicer z določitvijo strogih omejitev za porabo virov in energije vseh povezanih naprav, vključno z antenami in sateliti;

15. priznati vse biološko škodljive parametre izpostavljenosti radiofrekvenčnim elektromagnetnim poljem kot onesnaževalo in jih vključiti v vse ustrezne politike in direktive EU;

16. vključiti spremljanje vseh biološko škodljivih parametrov radiofrekvenčnih elektromagnetnih polj „programe okoljskega spremljanja, strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030, cilje EU glede obnove narave, direktivi o habitatih in pticah ter omrežje Natura 2000“;

17. pozvati k takojšnjemu moratoriju na mega konstelacije satelitov 5G po vsem svetu, dokler se ne odpravijo škodljivi vplivi na okolje;

18. določiti, da je presoja vplivov vseh vesoljskih projektov na okolje prednostna naloga evropske vesoljske politike.“

(6) V zvezi s tretjim ciljem pobuda navaja naslednjih pet pozivov k ukrepanju:

„19. izvesti oceno učinka omrežja 5G, vključno s povezanimi predmeti in organi, na varstvo osebnih podatkov in oceniti skladnost z veljavno zakonodajo o varstvu podatkov;

20. zaščititi državljane pred vse večjo kibernetsko kriminaliteto z uporabo načela kar največjega zmanjšanja količine podatkov pri brezžičnem zbiranju podatkov (kot so zdravstveni in bančni podatki);

21. zagotoviti, da se Evropski odbor za varstvo podatkov dejavno in neodvisno bori proti diskriminaciji in kršitvam digitalnih pravic;

22. zahtevati izrecno soglasje vsakega državljana, da se za njegove podatke uporabi avtomatizirani postopek;

23. organizirati javne razprave o tem, ali in v kolikšni meri je treba odobriti digitalne inovacije, ki jih vodijo znanstveniki z biomedicinskim strokovnim znanjem in pri katerih ni nasprotja interesov: imenovati nov odbor za etiko ali razširiti dejavnosti evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah.“

(7) Kar zadeva pozive k ukrepanju za uresničitev prvega cilja pobude, tj. „sprejetje predpisov za zaščito vseh življenjskih vrst pred radijskimi frekvencami in mikrovalovnim sevanjem“, če je namen nekaterih od njih uvedba ukrepov za izboljšanje zlasti delovnega okolja za zaščito zdravja in varnosti delavcev, je Komisija pristojna za predložitev predloga pravnega akta v skladu s členom 153(2) Pogodbe.

(8) Kar zadeva pozive k ukrepanju za izvajanje prvega cilja pobude, ki zadeva Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah, kot je določen v Direktivi (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), Direktivi (EU) 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) o radijski opremi ali predlogih, katerih cilj je oblikovanje pravil, ki zagotavljajo popolnejše preskušanje brezžičnih naprav in anten, če so namenjeni izboljšanju delovanja notranjega trga, je Komisija pooblaščena, da na podlagi člena 114 Pogodbe predloži predloge pravnih aktov.

(9) Pobuda poziva tudi k predlogu o „nadomestitvi brezžičnih povezav s kabli“ zaradi škodljivih učinkov radiofrekvenčnih elektromagnetni polj na ljudi. Če so cilj tega predloga spodbujevalni ukrepi za varovanje in izboljšanje zdravja ljudi ter ukrepi v zvezi s spremljanjem resnih čezmejnih nevarnosti za zdravje, zgodnjim obveščanjem o njih in bojem proti njim, z izjemo ukrepov za uskladitev zakonov in drugih predpisov držav članic, je Komisija pristojna za predložitev predlogov na podlagi člena 168(5) Pogodbe.

(10) Če je cilj nekaterih od teh pozivov k ukrepanju za izvajanje prvih dveh ciljev pobude ohranjanje, varovanje in izboljšanje kakovosti okolja, varovanje zdravja ljudi ter skrbna in preudarna raba naravnih virov, je Komisija pooblaščena za predložitev predloga pravnega akta na podlagi člena 192(1) Pogodbe.

(11) Kadar eden od pozivov k ukrepanju za izvajanje drugega cilja pobude zahteva posodobitev Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), je Komisija pooblaščena za predložitev predloga pravnega akta na podlagi člena 114 Pogodbe.

(12) Pobuda vsebuje pet pozivov k ukrepanju, da bi dosegli cilj tretje pobude, ki je „učinkovito varstvo podatkov za zaščito naše zasebnosti, varnosti in svobode“. Kadar ti pozivi k ukrepanju Komisijo pozivajo k predložitvi predlogov pravnih aktov v zvezi z varstvom posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije ter državah članicah pri opravljanju dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe prava Unije, in pravili v zvezi s prostim pretokom takih podatkov, bi lahko ti predlogi temeljili na členu 16(2) Pogodbe.

([2]) Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).

([3]) Direktiva 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu in razveljavitvi Direktive 1999/5/ES (UL L 153, 22.5.2014, str. 62).

([4]) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

(13) Noben del pobude iz navedenih razlogov ni očitno zunaj okvira, v katerem ima Komisija pristojnost za predložitev predlogov pravnih aktov Unije za izvajanje Pogodb.

(14) Ta sklep ne posega v oceno, ali bi bili v tem primeru izpolnjeni konkretni dejanski in vsebinski pogoji, ki se zahtevajo za ukrepanje Komisije, vključno s skladnostjo z načeli sorazmernosti in subsidiarnosti ter združljivostjo s temeljnimi pravicami.

(15) Nekateri od 23 pozivov k ukrepanju, zlasti ukrepi, navedeni pod številkami 4, 7, 12, 13, 17, 18 in 23, Komisije ne pozivajo k sprejetju predloga pravnega akta Unije, temveč se zdijo dopolnilni ali pripravljalni glede na tiste, ki pozivajo k predložitvi predlogov za pravne akte. Ker Komisija ni pozvana, da predloži predlog pravnega akta Unije v zvezi z nobenim od navedenih ukrepov, slednji ne izpolnjujejo pogoja iz člena 6(3), točka (c), Uredbe (EU) 2019/788, da se jih prijavi kot del predmeta pobude. Navedeni ukrepi torej ne spadajo na področje uporabe tega sklepa. Če pa Komisija meni, da je primerno sprejeti predlog pravnega akta na področjih, ki jih zajema področje uporabe pobude, bi lahko v svojem predlogu razmislila tudi o upoštevanju nekaterih od teh elementov.

(16) Skupina organizatorjev je zagotovila ustrezne dokaze, da izpolnjuje zahteve iz člena 5(1) in (2) Uredbe (EU) 2019/788, in imenovala kontaktni osebi v skladu s členom 5(3), prvi pododstavek, navedene uredbe.

(17) Pobuda ni očitno žaljiva, neresna ali provokativna in ni v očitnem nasprotju z vrednotami Unije, kot so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, in pravicami, določenimi v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

(18) Zato bi bilo treba pobudo z naslovom „Stop (((5G))) omrežju – ostanimo povezani, ampak varni“ prijaviti.

(19) Ugotovitev, da so pogoji za prijavo v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) 2019/788 izpolnjeni, ne pomeni, da Komisija na kakršen koli način potrjuje točnost dejstev v zvezi z vsebino pobude, ki je v izključni pristojnosti skupine organizatorjev pobude. Vsebina pobude izraža le stališča skupine organizatorjev in nikakor ne more odražati stališč Komisije –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Evropska državljanska pobuda z naslovom „Stop (((5G))) omrežju – ostanimo povezani, ampak varni“ se prijavi.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na skupino organizatorjev državljanske pobude z naslovom „Stop (((5G))) omrežju – ostanimo povezani, ampak varni“, ki jo kot kontaktni osebi zastopata Pernille SCHRIVER in Elisabeth Birgit MADSEN.

V Bruslju, 7. oktobra 2021

Za Komisijo
Věra JOUROVÁ
podpredsednica